

Hvordan måle fremgang?

Utvikling av
tilgjengelighetsindikatorer for
kollektivreiser under
handlingsprogrammet for BRA

Inger Marie Lid, Sosial- og helsedirektoratet,
Deltasenteret

Gjeldende lovgivning og krav

Plan- og bygningsloven

Vegloven

Standarder

Anbefalinger

Håndbøker (017, Stasjonshåndboken etc.)

Lovverk i endring

Plan- og bygningsloven med forskrifter er under endring, universell utforming er på vei inn i lovteksten

Diskriminerings- og tilgjengelighetslov er underveis

Håndbok 017 er under revisjon. Universell utforming er foreslått tatt inn

Stasjonshåndboken er under endring

Lov om offentlige anskaffelser er planlagt gjort gjeldende fra 01.01.2007. Universell utforming er tatt inn i lovtekstens §6.

Hvordan måle fremgang?

For å måle en eventuell fremgang, må vi kjenne utgangspunktet, nåsituasjonen.

Hvordan er tilgjengeligheten til kollektivtransporten i Norge høsten 2006?

Kartlegging av dagens situasjon

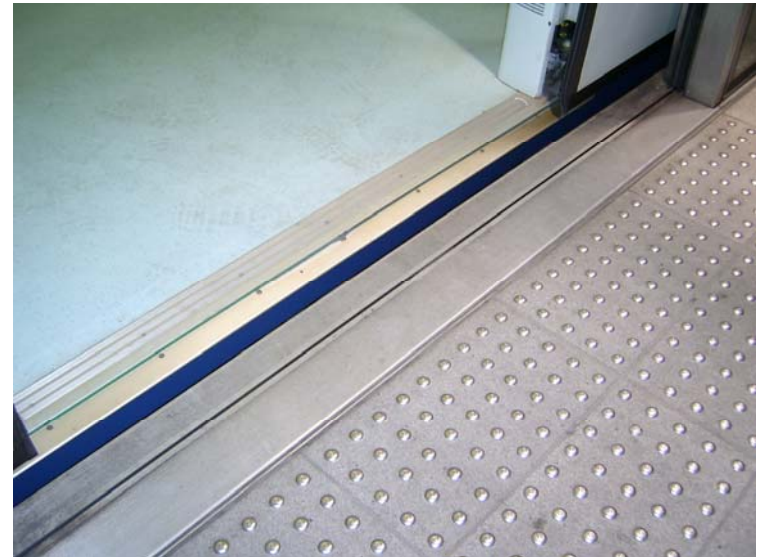
Kartlegging vil kunne gi et helhetlig bilde av tilgjengeligheten til hele reisekjeden.

Handlingsplanen BRA legger op til Universell utforming av alle ledd i reisekjeden, fra reisen starter til den avsluttes, bør legges til grunn ved gjennomføring av alle nye tiltak og ved utbedring av gammel infrastruktur.

Kartlegging vil kunne avdekke gap mellom dagens situasjon og ønsket situasjon

Hva er en indikator

- Et verktøy for kartlegging/registrering og oppfølging
- Skal være registrerbare
- Må kunne følges over tid
- Indikerer en utvikling
- Robust og fleksibel
- Eksempel: Avstand mellom plattform og tog, trinnfri atkomst til transportmiddelet

Indikatorernes plass i politikken

1. Politisk målsetting om alle skal kunne delta på egne premisser.
2. Strategi for gjennomføring av tiltak for å nå målsettingen.
3. Midler prioriteres for å nå målsettingen.
4. Indikatorer vil kunne indikere om vi er på rett vei
5. Målingen må være systematisk og jevnlig. Viktig at det er det samme som måles/telles hver gang.

Indikatorernes plass forts.

Overordnet mål for transportpolitikken:

5. hovedmål: Transporttilbudet skal være tilgjengelig for alle og gjøre det mulig å leve et aktivt liv.

Sektorvise mål innenfor veg, bane, luft og maritim.

Strategi innefor hvert område

Delmål defineres av ansvarlige myndigheter

Gjennomføring av tiltak innenfor handlingsplanen for BRA

Virker tiltakene etter hensikten?

Indikatorernes plass i målstyringssystemet

- overordnet mål – 5. hovedmål
overordnede indikatorer – under utvikling
- etappemål – under utvikling
etappeindikatorer – under utvikling
- resultatmål – under utvikling
resultatindikatorer – under utvikling

Hvem skal bruke indikatorene

Myndigheter på alle nivå

Leverandører av transporttjenester

Passasjerer, for å vite hva som kreves av leverandøren, og for å vite hva man kan forvente, altså hvordan tilgjengelighet defineres.

Metodikk

Den som har ansvar innenfor et område bør ha ansvar for å måle på indikatoren.

Indikatorer på et lavt detaljeringsnivå blir nærmest som en sjekkliste/registrering

Indikatorer på et overordnet nivå telles (for eksempel antall holdeplasser med trinnfri atkomst fra holdeplass til transportmiddel).

Hvordan måler vi?

Vi tar utgangspunkt i hele reisen, reisekjedens 5 ledd:

- Informasjon om reisen
- Veien til og fra holdeplass/perrong
- Holdeplass/perrong/terminal
- Billettering (kjøp og validering)
- Transportmiddel

Hva skal måles?

Tilgjengelighet til alle ledd i reisekjeden.

Virker gjennomførte tiltak etter hensikten?

Følges vedtatte krav og standarder?

Det som måles må være objektive forhold fordi det er vanskelig å telle om flere mennesker med funksjonsnedsettelse reiser kollektivt.

Reisevaneundersøkelser vil, om spørsmålene er riktig formulert, kunne måle en utvikling i antall reisende.

Tilgjengelighet - definisjon

Vi tar utgangspunkt i BRA-programmets forståelse av hvem som er funksjonshemmet i transportsammenheng:

orienteringshemmede

bevegelseshemmede

miljøhemmede

Tilgjengelighet forstås som tilgjengelighet for alle.

Utviklingsarbeid

Forslaget som er utarbeidet bygger på medvirkning fra transportører, myndigheter, funksjonshemmedes organisasjoner, forbrukerråd og forskningsmiljø.

Formålet med prosessen har vært:

Kvalitetssikring av indikatorene.

Forankring av indikatorene hos dem som skal bruke dem.

Utviklingsarbeid

Prosesen med å forankre og kvalitetssikre indikatorene er en pågående prosess. I utprøvingen vil vi få mer kunnskap om hvordan de er i bruk.

Det blir behov for en testperiode hvor indikatorene prøves ut innenfor noen områder.

Indikator nr:	Indikator relatert til:	Indikator: Avstand mellom plattform/holdeplass og transportmiddel
Versjon nr 1.0	Godkjent av:	Godkjent dato:

1 BESKRIVELSE AV INDIKATOREN

Definisjon av indikatoren:

Registrering av holdeplasser/stasjoner som har trinnfri atkomst fra transportmiddel og til plattform/holdeplass

Begrepsavklaringer:

Avstanden dekker både horisontal og vertikal avstand. Alle avstander mellom transportmiddel og plattform/holdeplass som overstiger 5 cm horisontalt og 2,5 cm vertikalt må det kompenseres for.

Begrunnelse, referanse, evidens

For at en person som bruker rullestol som mobilitetshjelpemiddel skal kunne komme av og på transportmiddelet, må avstanden ikke overstige 5. cm. horisontalt og 2,5cm. vertikalt. Avstanden er lett å måle og kompenserende tiltak er lett å beskrive.

Referanse: Nasjonalt holdeplassregister
Jernbaneverkets stasjonsoversikt

Type indikator

Indikatoren er en resultatindikator som kan aggregeres opp på kommunalt, regionalt og statlig nivå.

Indikatorerne er uttrykk for hvor tilgjengelig et transportmiddel er for mennesker som bruker forflytningshjelpemiddel, har gangbesvær og/eller synshemming. Indikatoren uttrykker også hvor trygg på- og avstigningen er for alle passasjerer.

2 METODE FOR INNSAMLING OG BEARBEIDING AV DATA

Teller	Antall holdeplasser/stasjoner på en strekning hvor gap mellom transportmiddel og holdeplassen/stasjonen ikke overstiger 2.5 cm. vertikalt og 5 cm. horisontalt (alternativt i en kommune, fylke eller på landsbasis).
Nevner	Alle holdeplasser/stasjoner på en strekning (alternativt i en kommune, fylke eller på landsbasis).

3 TOLKNING, PRESENTASJON OG BRUK AV RESULTATER

Indikatoren brukes som grunnlag for forbedringer av tilgjengelighet til kollektivtransport, og som statusbeskrivelse.

Underliggende faktorer som kan forklare variasjon

For å redusere avstanden kan det brukes kompensierende tiltak på transportmiddelet eller på holdeplassen/stasjonen. Når det kompensierende tiltaket er på transportmiddelet, for eksempel i form av en rampe, vil alle holdeplasser/stasjoner som transportmiddelet betjener ha godkjente mål. Hvis derimot det kompensierende tiltaket er plassert på holdeplassen/stasjonen, vil tilgjengeligheten på en strekning kunne variere.

Analyse og presentasjon av data

Data aggregert på kommunenivå publiseres lokalt som andel tilgjengelige holdeplasser, og kan både brukes for å gi en statusbeskrivelse og som grunnlag for videre prioritering av tiltak. Data på fylkesnivå og nasjonalt nivå kan brukes i rapporteringssammenheng.

Indikatorene må kvalitetssikres, ansvar for registrering og oppfølging må avklares.

To typer indikatorer:

1. Overordnet, aggregerbar indikator: Andel holdeplasser som er tilgjengelig for alle
2. Indikator på detaljert nivå ("sjekkliste"): Informasjonen på holdeplassen gis i flere format, er riktig plassert, riktig belyst, det er trinnfri atkomst til holdeplassen osv.

Informasjon

Krav:

Forståelig og effektiv informasjon for alle. Før reisen, underveis på reisen og på knutepunkt.

Standarder definerer kravene nærmere.

Indikator

- Flere format
- Oppdatert
- Belysning
- Skriftstørrelse
- Avviksinformasjon

Spor	Avgang	kl.	Fors.
1	LARVIK/SKIEN	14:24	1
0	BUSS/OSLO	14:38	
0	BUSS/OSLO	14:50	
3	KONGSBERG	14:59	
1	LARVIK/SKIEN	15:24	

BUSSRUTEINFORMASJON

Rute	Stopp	kl.
1	Larvik	14:24
1	Skien	15:24
0	Oslo	14:38
0	Oslo	14:50
3	Kongsberg	14:59

Veg til og fra holdeplass

Krav:

Veien til og fra holdeplass skal være utformet og vedlikeholdt slik at alle kan bruke den, i så stor utstrekning som mulig.

Standarder definerer

Indikator:

Stigningsforhold/nivåspring

Vedlikehold

Trygghet

Skilting

Belysning

Ledelinjer

Beplantning

Holdeplass

Målsetting:

Holdeplassen skal være tilpasset alle brukere

Indikator:

Gap mellom holdeplass og transportmiddel

Trinnfri atkomst til og av holdeplass / perrong

Ledelinjer

Beplantning

Tunveien

A framed display board containing a map and a schedule. The map shows a route with a red line and a yellow box labeled "Tunveien". The schedule is partially obscured by graffiti.

Billetter

Målsetting:

Alle passasjerer skal kunne benytte seg av de alminnelige former for billettkjøp og validering

Indikator:

- Billettkjøp
- Billettvalidering
- Lik pris uavhengig av salgskanal

Tiquets

Venda de Tiquets

Venda de Tiquets

Venda de Tiquets

Transportmiddel

Målsetting:

Transportmiddelet skal være brukbart for alle passasjerer i så stor utstrekning som mulig.

Indikator

- Trinnfri innsteg, det skal ikke være gap mellom holdeplass/perrong og transportmiddel som er større enn 5 cm.
- Ombordpersonale
- Skilting
- Informasjon
- Kontrastfarger
- Plass til ganghjelpemiddel
- Plass til tjenestehund

NO OUTGA

Flere tema med egne indikatorer:

- Transport på veg (buss)
- Transport på bane (tog og trikk)
- Transport i luft (fly)
- Transport på sjø (ferjer og hurtigbåter)
- Knutepunkt
- Opplæring
- Assistanse

Nørreport

Nørreport

1.SAL

75 75

Storsalg Storsalg

VHS
FILM
FRA:
39

15
NØRREPORT

